

Să analizăm critic informația despre vaccinuri

Dezinformările despre siguranța și eficiența vaccinurilor occidentale au început să fie promovate intens de sursele media cu politică editorială pro-Kremlin și cele afiliate Partidului socialistilor imediat după aprobarea în UE și SUA a primelor vaccinuri. Newsmd.md a titrat că: „В США после прививки вакцинами Pfizer и Moderna скончалось более 50 человек” (în traducere: „În SUA au murit peste 50 de persoane după vaccinarea cu vaccinurile Pfizer și Moderna”), iar Ntv.md (site-ul postului de televiziune NTV Moldova, deținut de deputatul socialist Corneliu Furculiță) anunța că: „29 de persoane au decedat în Norvegia, după ce li s-a administrat vaccinul Pfizer”. În ambele cazuri, este vorba de speculații și manipulare, iar cauzele reale ale deceselor nu au nimic în comun cu administrarea vaccinului. Informații false și speculative despre presupuse pericole ale vaccinurilor aprobate la nivel internațional a publicat și Flux.md, site deținut de fostul politician Iurie Roșca (exemplu: „Un cercetător Pfizer avertizează că vaccinul amenință fertilitatea”).

Pe de o parte, presa pro-Kremlin denigreză vaccinurile aprobate la nivel internațional, iar pe de altă parte promovează în fel și chip siguranța vaccinului Sputnik V, produs în Federația

La 2 martie 2021, în R. Moldova a început campania de imunizare anti-COVID cu vaccinul AstraZeneca, aprobat de Uniunea Europeană. Până a ajunge vaccinul occidental în R. Moldova, în ultimele trei luni, presa de propagandă s-a concentrat pe o promovare agresivă a vaccinului Sputnik V, denigrând, în același timp, siguranța vaccinurilor occidentale, precum Pfizer/BioNTech, Moderna sau AstraZeneca. Specialiștii în sănătate publică spun că dezinformările cresc reticența populației la vaccinare, ceea ce ar putea agrava răspândirea infecției noului coronavirus. Oamenii sunt încurajați să nu se informeze din surse media dubioase, să analizeze critic informația despre vaccinuri și să asculte recomandările medicilor.

Sursa: Euvdisinfo.eu

Rusă. Iată doar două din multiplele titluri apărute în ultima perioadă pe portalul Sputnik.md, care este parte a rețelei de stat Sputnik, creată și finanțată de guvernul rus: „Eficiența „Sputnik V”, dovedită: De ce Vestul vrea să demonstreze contrariul?”; „Medicul Adina Alberts spune că vaccinul rusesc Sputnik reprezintă o opțiune mai bună decât Pfizer sau Moderna”.

Cea mai recentă analiză a portalului Euvdisinfo.eu, actualizat de StratCom, structură a Serviciului

de Acțiune Externă al UE, arată că Rusia desfășoară în mai multe țări o campanie activă de dezinformare împotriva vaccinurilor dezvoltate de Pfizer/BioNTech, Moderna sau AstraZeneca. Totodată, vaccinul rusesc Sputnik V este prezentat ca „cel dintâi, cel mai bun și singurul care nu are efecte secundare”.

Suntem în mijlocul unui „război rece al vaccinurilor”
Vitalie Călugăreanu, jurnalist de investigație și corespondent al

publicației germane Deutsche Welle în R. Moldova, susține că mass-media propagandistică desfășoară o campanie concertată de dezinformare împotriva vaccinurilor occidentale anti-COVID și de promovare a Sputnik V care este prezentat ca unul mai eficient și mai sigur. „Vaccinarea a devenit un subiect geopolitic. Propagandiștii care ne povestesc astăzi cât de bun este vaccinul rusesc Sputnik V, în vara-toamna anului 2020, când încă nici nu exista vreun vaccin, umblau pe dealuri și căutau antene 5G și ne speriau cu cipurile lui Bill Gates. În paralel, Institutul Gamaleya din Moscova ne asigură că Rusia va fi prima țară din lume care va crea vaccinul anti-COVID – un sindrom specific mentalității sovietice de a înfățișa Rusia ca pe o forță științifică globală. De acolo s-a pornit geopolitica vaccinului”, susține jurnalistul. Până în prezent, vaccinul rusesc Sputnik V nu a fost autorizat de Agenția Europeană

pentru Medicamente (EMA) și nici nu a fost precalificat de Organizația Mondială a Sănătății (OMS). „Cu toate acestea, Rusia a poluat subconștientul populației pe două direcții: pe de o parte, a alimentat percepția că vaccinul rusesc este cel mai eficient și mai sigur, iar pe de altă parte – a dezvoltat o campanie propagandistică împotriva vaccinurilor dezvoltate de Pfizer/BioNTech, Moderna sau AstraZeneca, deja aprobate pe piața UE. Iar ca să fie mai convingătoare, Rusia caută cu disperare să convingă cât mai mulți potențiali aliați (state și lideri politici), în special din spațiul european, să cumpere vaccinul rusesc”, spune Vitalie Călugăreanu.

Jurnalistul le recomandă consumatorilor de informații să fie foarte vigilenți: „Suntem, practic, în mijlocul unui „război rece al vaccinurilor”, iar pe vreme de război trebuie să fim de o sută de ori mai vigilenți. Este important să fim atenți din ce surse ne informăm și să verificăm informațiile prin toate instrumentele disponibile. Trebuie să rezistăm, să rămânem lucizi și să nu deconectăm nici pentru o clipă spiritul analitic”.

Dezinformările și speculațiile dezorientază populația
Ninel Revenco, membră a Comitetului de coordonare a

Programului național de imunizare și a Grupului de comunicare privind vaccinarea împotriva COVID-19, susține că nesiguranța unor persoane în ce privește vaccinarea este alimentată de speculațiile mediatice. „Trebuie să înțelegem că toate dezinformările, teoriile conspirației, speculațiile care sunt difuzate acum, crează o dezorientare și scepticism în rândul populației, inclusiv în rândul lucrătorilor medicali”, susține experta. Ea reamintește că, până la aprobare, vaccinurile trec printr-un control foarte riguros, cu studii clinice realizate pe mii de voluntari.

Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale din Republica Moldova a anunțat că a aprobat condiționat 3 vaccinuri: Pfizer/BioNTech și AstraZeneca, dar și vaccinul Sputnik V, deși acesta nu a fost încă aprobat la nivel european. Potrivit unui document publicat de OMS, vaccinul produs de Institutul Gamaleya de la Moscova nu a trecut procedura de precalificare, revizuirea clinică fiind începută pe data de 9 februarie. În cadrul procedurii, au fost solicitate date suplimentare, care însă nu au fost încă prezentate de partea rusă. Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) a anunțat că demarează evaluarea continuă a vaccinului COVID-19 Sputnik V.

Au fost premiați câștigătorii concursului național „Sunt un om cu rațiune, gândesc și analizez!”

La 1 martie 2021, Asociația Presei Independente (API) și portalul Stopfals.md au premiat câștigătorii concursului național „Sunt un om cu rațiune, gândesc și analizez!”, competiție destinată elevilor claselor superioare de liceu și studenților moldoveni din colegii și universități din țară și din afară. Câștigătorii celor două categorii („imagini” și „clipuri”) au fost premiați cu diplome din partea organizatorilor și câte un abonament de Internet oferit de unul din sponsorii competiției.

Concursul s-a desfășurat în perioada 11 – 25 ianuarie 2021, fiind transmise în total 55 de lucrări creative care explică importanța dezvoltării gândirii critice și a consumului critic de informații, inclusiv 38 de desene

și colaje la categoria „Imagini” și 17 filmelețe la categoria „Clipuri”. După evaluarea lucrărilor, un juriu profesionist i-a acordat locul I la categoria „Imagini” lui Ion Făureanu, elev la Centrul de

Excelență în Construcții din Chișinău. Pe locul doi s-a clasat Alina Timofte, elevă la aceeași instituție de învățământ, iar locul trei i-a revenit Corinei Doni, elevă la Liceul „Boris Dînga” din Criuleni. La categoria „Clipuri”, de locul I s-a învrednicit Sandu Provorovschi, elev la Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți, iar pe locul doi – Iulian Moisei, elev la Liceul „Dimi-

Sursa: API

trie Cantemir” din Cantemir. Pe locul trei s-a clasat Valeriu Coadă, student la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Câștigătorii au fost premiați cu câte un abonament la Internet oferit de către sponsorul principal

al concursului Compania Starnet SRL. De premii s-au învrednicit și autorii lucrărilor cu cele mai multe voturi din partea publicului. Astfel, cea mai votată imagine a fost a Cristinei Blanari, elevă la Centrul de Excelență în Construcții din Chișinău, iar premiul pentru clipul cel mai apreciat de public i-a fost acordat Matronei Ostaf, elevă la aceeași instituție de învățământ. Ambele câștigătoare au primit câte o diplomă și o baterie externă, oferită de compania „Maxlinie Comp” SRL. Organizatorii au oferit premii

și unor profesori care i-au încurajat pe discipoli să participe la concurs cu lucrări de promovare a gândirii critice. Concursul „Sunt un om cu rațiune, gândesc și analizez!” s-a desfășurat în cadrul unui proiect, finanțat de Ambasada SUA în Republica Moldova. La festivitatea de premiere care s-a desfășurat în regim online, Martin McDowell, șef-adjunct al Misiunii SUA, a menționat că tinerii au nevoie de o gândire critică dezvoltată, deoarece în prezent este mai dificil să faci diferența între informația adevărată de cea falsă. Toate lucrările participante la concurs pot fi văzute pe site-ul www.concurs.api.md

STOP FALS

TOP 5 FALSURI ALE LUNII: FEBRUARIE 2021

- FALS:** Din cauza deficitului de vaccin occidental, UE „se uită” la produsul rusesc Sputnik V
- FALS:** Medicii din Moldova refuză să se vaccineze împotriva COVID-19
- FALS:** Noul coronavirus este o bacterie și se tratează cu antibiotic
- FALS:** Maia Sandu și-a planificat un buget mai mare pentru anul 2021
- FALS:** „Din 1 martie pensiile se măresc cu 60%”

AI GRIJĂ DE UNDE TE INFORMEZI, ALEGE SURSE CREDIBILE!
Campania împotriva informației false și tendențioase STOP FALS! www.stopfals.md

Ca să fii la curent cu dezinformările din mass-media și de pe rețelele sociale, astfel încât să te poți proteja de manipulare, accesează portalul www.stopfals.md, gestionat de Asociația Presei Independente (API). Jurnaliștii portalului dezminț informațiile false și elaborează un top lunar al dezinformărilor din spațiul public. Tot aici poți semnala informațiile pe care le consideri false, iar colaboratorii API le vor verifica și vor publica rezultatele.

SPECULAȚIE – A face deducții filozofice sau științifice, teoretizând în mod formal, fără legătură cu practica.
Sursa: Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX)

Pagină tematică editată de Asociația Presei Independente (API), în cadrul proiectului „Dezvoltarea gândirii critice în rândul populației rurale, elevilor și viitorilor profesori”, finanțat de Ambasada SUA. Opiniile exprimate în cadrul proiectului aparțin autorilor proiectului și nu corespund neapărat celor ale Ambasadei SUA.

Pagină realizată de Mariana Jacot